

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра культурології

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
СУЧАСНА АУДІОВІЗУАЛЬНА КУЛЬТУРА
Підготовки доктора філософії

Луцьк – 2025

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Очна (денна, вечірня) форма здобуття освіти	Галузь знань: В культура, мистецтво та гуманітарні науки Спеціальність: В12 Культурологія та музеєзнавство Освітньо-наукова програма: Соціокультурна аналітика Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти	Вибіркова
Кількість годин / кредитів 120/4		Рік навчання – 1 курс
		Семестр – 2 семестр
ІНДЗ: €		Лекції – 10 год.
		Практичні (семінарські) – 14 год.
		Лабораторні ____ год. Індивідуальні ____ год.
		Самостійна робота - 88 год.
		Консультації - 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: Головей Вікторія Юріївна

Науковий ступінь: доктор філософських наук

Вчене звання: професор

Посада: професор кафедри культурології,

Контактна інформація: моб. тел. 067 3343073, *ел. адреса:*

V_golovey@ukr.net

Дні занять : <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Предметом вивчення освітнього компонента є сучасна аудіовізуальна культура як багатовимірний соціокультурний феномен. Курс спрямований на аналіз соціокультурних, філософських та технічних передумов її становлення, а також осмислення ключових категорій сучасного дискурсу аудіовізуальності, її структури, механізмів функціонування та методів дослідження. Особлива увага приділяється методологічним підходам до аналізу сучасної аудіовізуальної культури, вибору адекватних стратегій дослідження та інтерпретації її основних структурних елементів. Зміст курсу охоплює проблематику антропології зображення у ширшому контексті антропології медіа, а також історію візуальної культури з акцентом на

соціокультурні наслідки функціонування технічних аудіовізуальних медіа. Вивчення дисципліни сприяє глибшому розумінню сучасного етапу соціокультурного розвитку, зокрема усвідомленню специфіки віртуальної природи медіареальності, а також розгляду аудіовізуальних технологій як антропологічного чинника, що трансформує способи сприйняття, мислення та ідентичності людини.

2. Зміст освітнього компонента.

Мета і завдання освітнього компонента.

Мета навчання освітнього компонента : формування у здобувачів PhD системного розуміння сучасної аудіовізуальної культури та оволодіння аналітичними інструментами її теоретичного осмислення й соціокультурної інтерпретації.

Завдання курсу:

- проаналізувати генезу та еволюцію аудіовізуальної культури в контексті модерних і постмодерних соціокультурних процесів;
- розкрити основні поняття й категорії аудіовізуальності;
- ознайомити з ключовими методологічними підходами до дослідження аудіовізуальних медіа;
- сформувати навички критичного аналізу аудіовізуальних текстів і практик;
- осмислити соціокультурні та антропологічні наслідки розвитку аудіовізуальних медіа.

У результаті вивчення дисципліни здобувач має:

- розуміти природу та структуру аудіовізуальності як культурного феномена;
- знати теоретичні концепції аудіовізуальної та візуальної культури;
- застосовувати міждисциплінарні методи соціокультурної аналітики до дослідження аудіовізуальності;
- критично інтерпретувати сучасні аудіовізуальні практики у глобальному та локальному контекстах;
- інтегрувати набуті аналітичні навички й методики у власні наукові дослідження та проекти.

Вивчення ОК сприятиме формуванню **soft skills**:

- креативність, оригінальність, ініціативність;
- уміння працювати в команді;
- навички ефективної комунікації;
- уміння вчасно та якісно виконувати поставлені завдання.

3. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Прак т.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
-------------------------------	--------	------	---------	-----------	-------	-----------------------

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади сучасної аудіовізуальної культури						
Тема 1. Аудіовізуальна культура як об'єкт соціокультурної аналітики	12	2	2	6	2	Р/10
Тема 2. Поняття аудіовізуальності: структура, рівні, режими сприйняття	11	2	2	6	1	ДС/12
Тема 3. Історія розвитку аудіовізуальних технологій та їх особливості	11	2	2	6	1	РМГ/12
Разом за модулем 1	34	6	6	18	4	34
Змістовий модуль 2. Сучасні аудіовізуальні медіа в контексті антропологічного виміру культури						
Тема 4. Сучасні аудіовізуальні практики: кіно, відеоарт, відео-інсталяції	14		4	10	2	ІРС/12
Тема 5. Соціокультурні аспекти функціонування аудіовізуальних медіа	12	2	2	10	1	ДС/12
Тема 6. Аудіовізуальність в контексті антропології медіа	12	2	2	10	1	ІРС/12
Разом за модулем 2	38	4	8	30	4	36
Види підсумкових робіт						Бал
ІНДЗ						30
Всього годин / Балів	120	10	14	88	8	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, КР – контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

4. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота студентів охоплює опрацювання запропонованої літератури, вивчення теоретичних питань до тем практичних занять, а також виконання практичних творчих завдань і вправ. Для забезпечення самостійного опанування матеріалу пропонуємо перелік кейсів та необхідної навчально-методичної літератури. орієнтовані не на «правильну відповідь», а на проблематизацію, теоретичний вибір і аналітичну позиці. Ефективність самостійної роботи здобувача виявляється на практичному занятті й знаходить відображення в загальній оцінці за тему.

Кейс-завдання для самостійної роботи:

Тема 1.

Кейс: «Аудіовізуальність як аналітична категорія в сучасних культурних дослідженнях».

Завдання: проаналізувати одну з наукових статей (Mitchell, Mirzoeff або український автор) та визначити, як у ній концептуалізується аудіовізуальна культура. Сформулювати аналітичні обмеження та евристичний потенціал підходу.

Тема 2.

Кейс: «Аудіовізуальний досвід між тілесністю та медіацією».

Завдання: на прикладі конкретного аудіовізуального об'єкта (фільм, відеоінсталяція, digital performance) розкласти аудіовізуальність на структурні рівні та описати режими сприйняття.

Тема 3.

Кейс: «Вплив технічного медіа на трансформацію культурної комунікації».

Завдання: порівняльний аналіз фотографії, кіно або телебачення як медіа, що змінюють статус образу та глядача. Виявити соціокультурні наслідки.

Тема 4.

Кейс: «Зображення як агент культурної дії».

Завдання: застосувати концепцію іконічного повороту (G. Boehm, W. J. T. Mitchell) до аналізу сучасного візуального феномена (меми, політичні образи, мистецькі акції).

Тема 5.

Кейс: «Аудіовізуальний текст у культурному контексті».

Завдання: здійснити глибокий культурологічний аналіз обраного кейсу (фільм, відеоарт-проект, платформа) з урахуванням наративу, візуальної мови та ідеологічних імплікацій.

Тема 6.

Кейс: «Гіперреальність як антропологічний виклик».

Завдання: на основі теорій Ж. Бодріяра та Л. Мановича проаналізувати VR/AR або метавсесвіт як форму нової культурної реальності та підготувати короткий theoretical memo.

Методи навчання:

- проблемно-орієнтований метод викладу матеріалу;
- дискусії;
- кейс-стаді;
- аналіз аудіовізуальних проєктів;
- підготовка аналітичних есе та презентацій.

Проектні завдання для ІНДЗ:

Проектне завдання 1.

Аудіовізуальна культура як система соціокультурних практик.

Мета:

Проаналізувати аудіовізуальну культуру як цілісну систему соціокультурних практик.

Зміст проєкту:

- обґрунтування поняття «аудіовізуальна культура» у сучасних гуманітарних теоріях;
- аналіз функцій аудіовізуальності в сучасному суспільстві;
- виявлення міждисциплінарних підходів (культурологія, медіастудії, соціологія, філософія).

Форма результату:

аналітичне есе або наукова доповідь (10–12 стор.).

Проектне завдання 2.

Структура та режими сприйняття аудіовізуального образу.

Мета:

Дослідити механізми формування та сприйняття аудіовізуального образу.

Зміст проєкту:

- аналіз структури аудіовізуального образу (зорові, звукові, смислові рівні);
- характеристика режимів сприйняття (перцептивний, емоційний, когнітивний);
- аналіз конкретного аудіовізуального прикладу (фільм, відеоарт, інсталяція).

Форма результату:

аналітичний звіт + мультимедійна презентація.

Проектне завдання 3.

Еволюція аудіовізуальних технологій у культурному вимірі.

Мета:

Показати взаємозв'язок технологічних інновацій та трансформацій культури.

Зміст проєкту:

- історичний огляд ключових етапів розвитку аудіовізуальних технологій;
- аналіз їхнього впливу на художні практики та комунікацію;
- осмислення змін у культурному досвіді людини.

Форма результату:

дослідницький проєкт у форматі таймлайну з аналітичними коментарями.

Проектне завдання 4.

Сучасні аудіовізуальні практики: аналітичний кейс.

Мета:

Проаналізувати одну з форм сучасних аудіовізуальних практик.

Зміст проєкту (на вибір):

- кіно (авторське, документальне, експериментальне);
- відеоарт;
- відео-інсталяція.

Аналіз включає:

- культурний контекст виникнення;
- специфіку художньої мови;
- соціокультурні та антропологічні смисли.

Форма

результату:

кейс-аналіз із науковою аргументацією.

Проектне завдання 5.

Соціокультурні функції аудіовізуальних медіа.

Мета:

Виявити роль аудіовізуальних медіа у формуванні суспільних процесів.

Зміст проекту:

- аналіз аудіовізуальних медіа як інструменту ідентичності, пам'яті, влади;
- дослідження впливу медіа на повсякденні практики;
- критичне осмислення етичних і культурних викликів.

Форма

результату:

аналітичне есе або стаття.

Проектне завдання 6.

Аудіовізуальність у контексті антропології медіа

Мета:

Проаналізувати аудіовізуальні медіа з позицій медіантропології.

Зміст проекту:

- огляд ключових концептів антропології медіа;
- аналіз змін у сприйнятті тіла, часу, простору та досвіду;
- кейс-дослідження сучасної аудіовізуальної практики.

Форма результату:

науковий проект із елементами порівняльного аналізу.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Політика оцінювання здобувачів освіти відповідає «Положенню про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів Волинського національного університету імені Лесі Українки» та «Положенню про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки». Під час вивчення вибіркового ОК «Сучасна аудіовізуальна культура» здобувач третього рівня має виконувати завдання відповідно до програми силабусу, відвідувати лекції, практичні заняття з курсу, дотримуватись графіку та розкладу занять, затверджених факультетом, має опрацювати матеріал, передбачений планом практичного заняття (опрацювати рекомендовану літературу до теми, мати конспекти лекції, аналізувати теоретичний матеріал, володіти термінологічним словником, підготувати відповіді відповідно до плану практичних занять, доповнювати та коментувати відповіді інших здобувачів, виконувати запропоновані практичні, творчі завдання), своєчасно звітувати і виконувати поставлені перед ним завдання.

Здобувач освіти, який старанно готувався до кожного практичного заняття і відповідав на кожному практичному занятті, дотримуючись норм академічної доброчесності, максимально може отримати 100 балів. Мета практичних занять – виявити ступінь засвоєння теоретичного матеріалу та застосування на практиці сформованих умінь і навичок.

За проведення онлайн-занять (через карантинні заходи, воєнні дії тощо) у здобувачів освіти має бути увімкнений мікрофон, веб-камера, справні технічні засоби, які забезпечать успішну віртуальну комунікацію.

Процес навчання є творчим, відкритим до дискусії та обговорення запропонованих тем. Усі завдання, передбачені програмою, повинні бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач був відсутній на занятті без поважної причини, він/вона повинні опрацювати навчальні питання та завдання самостійно та у визначені викладачем терміни обов'язково звітувати про засвоєння ними навчального матеріалу. Якщо здобувач освіти через об'єктивні причини не відвідував заняття чи хоче покращити свій результат, то він має можливість скласти викладачеві тему в дні консультацій не пізніше як за тиждень до дати призначення заліку.

За наявності документа про опанування сертифікатного курсу, що за проблематикою дотичний до нормативного ОК, здобувач освіти може не складати однієї чи кількох тем (згідно з кількістю годин, зазначених у сертифікаті). Докладнішу інформацію можна отримати за покликанням: *«Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки»* <https://lnk.ua/5V1RZ6YNd>

Політика щодо академічної доброчесності.

Увесь навчальний процес побудований на засадах доброчесності, справедливості, порядності, відповідальності за результати своєї діяльності, довіри та толерантності до його учасників, об'єктивності оцінювання, соціальної та гендерної рівності. Учасник освітнього процесу повинен дотримуватися навчальної етики, толерантності стосовно всіх учасників процесу навчання, не порушувати часових меж та лімітів навчального процесу.

Для забезпечення довіри до результатів навчання категорично заборонено списувати під час виконання практичних завдань, на іспиті та ін. Усі письмові роботи, виконані здобувачем освітнього рівня, за наявності сумнівів в академічній доброчесності можуть бути перевірені за допомогою систем антиплагіату. Жодна з форм порушення академічної доброчесності (присвоєння чужих робіт чи ідей, плагіат, некоректне цитування та ін.) недопустима. За таких дій передбачена адекватна реакція відповідно до нормативного документа – *«Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки»*.

Дотримання академічно доброчесності забезпечується відповідно до Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом та здобувачами освіти передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей).

Основні види відповідальності здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності (ч. 6 статті Закону України «Про освіту»):

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування з університету;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання.

Із загальними засадами, цінностями, принципами та правилами етичної поведінки учасників освітнього процесу, якими університет керується у своїй діяльності, можна докладно ознайомитися в – *«Кодексі академічної доброчесності Волинського університету імені Лесі Українки»* <https://lnk.ua/KVvdM6d4E>.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Терміни і умови перескладання визначаються деканатом відповідно до рекомендацій навчального відділу. Вони можуть корегуватися викладачем за попередньою домовленістю з аспірантом в залежності від ситуації і конкретних обставин.

Якщо через поважні причини здобувач третього (доктор філософії) рівня не відвідав заняття чи хоче покращити свій результат, то в дні консультацій він зможе скласти тему чи кілька тем, але не пізніше як за тиждень до офіційної дати призначення іспиту. У випадку незадовільної

підсумкової оцінки здобувач має можливість повторного складання іспиту викладачеві відповідно до переліку запропонованих питань в терміни, визначені розкладом екзаменаційної сесії.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Здобувач третього (доктор філософії) рівня має можливість порушити будь-яке питання, яке має стосунок до процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуте відповідно до попередньо визначених процедур у ЗВО. Для врегулювання конфліктів у навчальному та освітньому процесі керуємося *«Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки»*, п. 5 *«Врегулювання конфліктів у навчальному процесі»*.

Методи та засоби діагностики успішності навчання

Поточний контроль здійснюється за такими напрямками:

- ✓ контроль за систематичністю та активністю роботи на семінарських заняттях (усне та письмове опитування);
- ✓ контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання поза рамками аудиторних занять (індивідуальні співбесіди);
- ✓ контроль за рівнем засвоєння та творчого опрацювання у вигляді контрольних завдань;
- ✓ контроль за виконанням індивідуального навчально-дослідного завдання для самостійного опрацювання поза рамками аудиторних занять.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за види навчальних робіт:

Семінарські заняття – (за роботу на одному занятті – до 12 балів, всього – 70 балів;

індивідуальне навчально-дослідне завдання – 30 балів.

Критерії оцінювання:

Семінарських занять:

- змістовність, глибина висвітлення проблеми;
- логічна послідовність викладу матеріалу;
- підкріплення викладу конкретними прикладами;
- власна точка зору на проблему;
- засвоєння категоріального апарату;
- опрацювання джерел з теми заняття;
- вміння зробити висновки, узагальнення;
- активна участь в обговоренні та дискусіях.

В оцінці здобувачів враховуються наступні моменти: достатність об'єму відповіді (повна, достатньо повна, неповна); ґрунтовність обізнаності з основними поняттями, принципами, правилами; зрозумілість основного завдання запитання; логічність викладу матеріалу; обґрунтованість основних положень власних міркувань; не традиційність підходу до викладу відповіді; уміння інтегрувати та диференціювати знання.

«9-10 балів» виставляється здобувачам, які в повному об'ємі володіють програмовим матеріалом з ОК, обізнані з усіма поняттями та термінами і адекватно оперують ними під час відповідей на поставлені запитання, ознайомлені з спеціальною літературою. Для отримання вищого балу студенти повинні продемонструвати творчу самостійність, здатність аналізувати факти, логічно мислити, ставити запитання та шукати на них відповіді. При оцінці враховуються уміння аргументувати власні судження теоретичними та фактичними положеннями, виконання завдань для самостійної роботи.

«5-9 балів» виставляються також за умов достатньо повного володіння знаннями з ОК. Відповідь здобувача має бути правильною, обґрунтованою зі знаннями основних напрямів і змісту роботи. Здобувач повинен уміти аналітично працювати з різними концепціями, ідеями, підходами до поставлених проблем. Одночасно в роботі може бути допущено дві-три несуттєві помилки чи деяка неповнота відповіді, кострубатість і скутість у висловленій думці. Не в повній мірі виконані завдання для самостійної роботи.

«2-5 балів» виставляється за знання, що продемонстровані в неповному об'ємі. Завдання для самостійної роботи виконані частково.

«0-1бал» - теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння. Завдання для самостійної роботи не виконані.

Самостійної та індивідуальної роботи (проблемні завдання, реферати, творчі роботи, індивідуальні науково-дослідні завдання):

- поглиблене вивчення джерел;
- опрацювання категоріального апарату;
- актуальність та складність обраної проблеми;
- змістовність, глибина розкриття теми;
- творчий підхід, самостійність мислення;
- опрацювання літератури: кількісні і якісні параметри.

Оцінювання індивідуально-дослідного завдання передбачає:

20-25 балів – самостійно і творчо вирішені проблеми, здобувач вміє узагальнювати й систематизувати, робити логічні висновки, застосовувати оригінальні креативні підходи.

24-15 балів виставляється здобувачам, які проявляють творчу самостійність, виявляють здатність аналізувати факти, що стосуються поставлених проблем. Розроблена логічна структура змісту навчального матеріалу ОК є логічно викладеною, зроблено самостійні висновки, зустрічаються несуттєві недоліки.

14-8 балів відповідають роботі, в якій висвітлюється певна проблема, але відсутні самостійні судження здобувача, висновки та узагальнення. Висвітлення проблеми є неповним.

7-0 балів виставляється здобувачам, які виконали ІНДЗ на неналежному рівні: матеріал не відображає проблему дослідження, наявний плагіат.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є залік. Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів). У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100. У день складання заліку за основною сесією заборонено проводити додаткові опитування здобувача освіти, а також здобувач освіти не має права доздавати будь-який вид робіт, передбачений силабусом освітнього компоненту.

Перелік питань до заліку

1. Аудіовізуальна культура як об'єкт соціокультурної аналітики: предмет, методи, міждисциплінарні підходи.
2. Специфіка аудіовізуальної культури в системі сучасної культури: ознаки, функції, типологія.
3. Поняття аудіовізуальності: основні теоретичні інтерпретації в гуманітарних науках.
4. Структура аудіовізуального образу: візуальні, звукові та наративні компоненти.
5. Рівні аудіовізуальності: сенсорний, когнітивний, символічний, соціокультурний.
6. Режими сприйняття аудіовізуальних медіа: перцептивні, емоційні та інтерпретативні аспекти.
7. Історичні етапи розвитку аудіовізуальних технологій та їхній вплив на культурні практики.
8. Трансформація культурної комунікації під впливом аудіовізуальних технологій у XX–XXI століттях.
9. Сучасні аудіовізуальні практики як форма культурної репрезентації та комунікації.
10. Кіно як провідна аудіовізуальна практика: соціокультурні та антропологічні інтерпретації.
11. Відеоарт і відео-інсталяції в системі сучасного мистецтва: специфіка мови та способів впливу.

12. Соціокультурні функції аудіовізуальних медіа в сучасному суспільстві.
13. Аудіовізуальні медіа як чинник формування ідентичностей та колективної пам'яті.
14. Взаємодія аудіовізуальних медіа та повсякденних культурних практик.
15. Антропологія медіа: ключові концепти та підходи до аналізу аудіовізуальності.
16. Людина в просторі сучасної аудіовізуальної культури: тілесність, сприйняття, досвід.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перекладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси.

Основна література

1. Беньямін В. Мистецький твір у добу своєї технічної відтворюваності. Беньямін В. *Вибране.* / Пер. з нім. Львів, 2002. С. 53–97.
2. Бодріяр Ж. Симулякри і симуляція. / Пер. з франц. К., 2004.
3. Історія української анімації. URL : <http://ukraine.ui.ua/ua/teatr-kino/istoriya-ukrainskoy-animatsyi>
4. Головей В.Ю., Ллойд-Маєр О.В. Медіа-мистецтво як феномен сучасної медіакультури. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку.* Випуск 41. 2022. С. 60–64. DOI: <https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi40.545>
5. Головей В. Перфомативні арт-практики в контексті антропології медіа. *Науковий вісник Східноєвропейського національного ун-ту імені Лесі Українки.* 2017. № 13–14. С. 124–129.
6. ГОЛОВЕЙ, В. (2024). СЕМІОТИКА ВІЗУАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ. *Fine Art and Culture Studies*, (3), 213–220. <https://doi.org/10.32782/facs-2024-3-29>
7. Головей В. Соціокультурні передумови становлення відеоарту в контексті розвитку медіатехнологій. / В. Ю. Головей, О. Рудь. *Науковий*

вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. № 12 (396). С. 48–52.

8. Зубавіна, І. (2022). Актуалізація нейроестетичних досліджень у полі сучасної екранної культури. *Нейроекранологія*. Науковий журнал ХУДОЖНЯ КУЛЬТУРА. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ, (18(2)), 45–49. [https://doi.org/10.31500/1992-5514.18\(2\).2022.269777](https://doi.org/10.31500/1992-5514.18(2).2022.269777)

9. Мусієнко, О. (2025). *Аудіовізуальний контент як інструмент впливу: етичні виклики цифрового медіасередовища*. *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого*, 2025, № 36. DOI: <https://doi.org/10.34026/1997-4264.36.2025.332770>

10. Павлова О.Ю. Коли візуальні практики стали медіатизованими. *Українські культурологічні студії*. 2022. № 2(11). С. 67–71.

11. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.3.2023.289817>

12. Сучков, Д. (2023). Трансформації аудіовізуальної культури: від друкарського верстата Гутенберга до соціальних медіа. *Fine Art and Culture Studies*, 2023, вип. 4, 205–210.

DOI: <https://doi.org/10.32782/facs-2023-4-28> (journals.vnu.volyn.ua)

13. Mitchell W. J. T. *Picture theory : Essays on verbal and visual representation*. Chicago: The University of Chicago Press, 1994. 288 pp.

14. Cliffe L., Mansell J., Cormac J., Greenhalgh C., & Hazzard A. *The Audible Artefact: Promoting Cultural Exploration and Engagement with Audio Augmented Reality*. 2024, pp. 176–182. DOI: <https://doi.org/10.1145/3356590.3356617>

Додаткова література:

1. Батаєва К. *Соціальна візуалістика і медіа-візуальність: навч. посіб.* Київ: Кондор, 2017.

2. Безугла Р. Перформативні практики: Теоретичні засади інтерпретації в соціогуманітарних науках. *Художня культура: актуальні проблеми*. 2023. № 19(1). С. 74–79. URL : [https://doi.org/10.31500/1992-5514.19\(1\).2023.283126](https://doi.org/10.31500/1992-5514.19(1).2023.283126)

3. Брюховецька, Ольга. Візуальний поворот у культурі і культурології : [розділ монографії]. URL : *Історія української анімації*. URL : <http://ukraine.ui.ua/ua/teatr-kino/istoriya-ukrainskoj-animatsyi>

4. Зубавіна І. Б. *Екранна культура: засоби моделювання художньої реальності (час і простір у кінематографі)*. Акад. мистецтв України, Інститут проблем сучасного мистецтва. К. : Інтертехнологія, 2006. 256 с.

5. Найдьонов О.. *Екранна культура мережевого суспільства: виникнення, зміст, цінності, смисли*. *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії*. 2019. Випуск 23, с. 66-73. http://www.fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/23_2019/11.pdf

6. Панченко, В., Маслікова, І., Павлова, О. та ін. *Візуальні дослідження в контексті теорії та історії культури: навч. посіб.* 2021. Київ: ВПЦ "Київський університет". 559 с.

7. Сучков, Д. Г. (2023). Аудіовізуальна культура участі: роль соціальних медіа. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал.* 2023, № 3, 75–80.

Інтернет-ресурси:

1. Електронні ресурси НБУВ <http://www.nbuv.gov.ua/node/2116>
2. Новий спосіб переживання мистецтва та культури. *Google Arts & Culture*. URL: <https://about.artsandculture.google.com/experience/>
3. Сімсон, Ольга. Цифрове мистецтво, блокчейнізація та NFT. URL : <https://v-art.digital/uk/digital-art-blockchainization-and-nft-legal-analysis/>
4. Art Ukraine. URL : <https://artukraine.com.ua/>
5. Ресурси. Бібліотека Волинського національного університету імені Лесі Українки. <https://library.vnu.edu.ua/resource/>